

عنوان مقاله:

تحلیل تداوم الگوهای فضایی (مکانی) گردوغبار در استان کرمانشاه

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیای طبیعی، دوره 14، شماره 51 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

محمد پروین - دانشجوی دکتری تخصصی آب و هواشناسی، گروه جغرافیا، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

حسن لشکری - دانشیار اقلیم شناسی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

رضا برنا - دانشیار گروه جغرافیا، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

مصطفی کرم پور - استادیار اقلیم شناسی، گروه جغرافیا، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

خلاصه مقاله:

پدیده گردوغبار، امروزه به یکی از مخاطرات طبیعی در کشور تبدیل شده است؛ پدیده ای که با آثار زیان بار خود از جوانب مختلف شرایط طبیعی و انسانی را تحت تاثیر قرار می دهد. لذا در این پژوهش به بررسی و تحلیل تداوم الگوهای فضایی گردوغبار در کرمانشاه پرداخته شد. بدین منظور آمار گردوغبار ۱۲ ایستگاه سینوپتیک استان طی دوره آماری ۱۹۸۷ تا ۲۰۱۷ از سازمان هواشناسی کشور اخذ گردید و پس از تشکیل پایگاه داده ای به منظور شناسایی الگوهای مکانی گردوغبارهای استان از شاخص فضایی موران (I) بهره گرفته شد. همچنین به منظور بررسی روند تغییرات از تحلیل روند خطی رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد بیشترین رخداد گردوغبارهای استان بیشتر محدود به نیمه غربی و کمینه رخداد آن ها بیشتر مربوط به نیمه شرقی استان است. همچنین بیشتر تداوم رخداد گردوغبارهای استان در مناطق هم جوار با مرزهای عراق مشاهده شده است که حاکی از فرامحلی بودن گردوغبارهای استان می باشد. نتایج الگوهای خودهمبستگی فضایی نیز نشان داد که رخداد تداوم دو و ده روزه در نیمه غربی استان یعنی مناطق قصر شیرین و سرپل ذهاب تشکیل الگوی خوشه ای بالا (مثبت) و در نیمه شرقی استان یعنی مناطق سنقر و هرسین تشکیل الگوی خوشه ای پایین (منفی) را داده است. همچنین الگوهای فضایی در مقیاس ماهانه وضعیتی مشابه با الگوهای فضایی تداوم های دو تا ده روزه را تجربه کرده است. بررسی روند تغییرات نیز نشان داد که در مقیاس ماهانه به جز ماه های نوامبر و دسامبر در سایر ماه ها روند افزایشی معنی دار در سطح اطمینان ۹۵ درصد مشاهده می شود. همچنین از نظر فصلی شدیدترین روند افزایشی رخدادهای گردوغبار مربوط به فصل های بهار و تابستان است.

کلمات کلیدی:

روند، خودهمبستگی فضایی، کرمانشاه، گردوغبار، شاخص موران (I)

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1236023>

